

مرکز مدیریت حوزه های علمیه

سطح سه حوزه

چالش های تبلیغی فرقه ضاله بهائیت در شهر شیراز با تأکید بر تاریخچه عقاید، آراء و شگرد
های تبلیغی این فرقه

استاد راهنما:

حجت الاسلام والمسلمین دکتر عیسی حسینی

استاد مشاور:

حجت الاسلام والمسلمین دکتر مرتضی حق شناس

طلبه:

حجت الاسلام مجید اشرافی

چکیده:

فرقه بهائیت پیش از آن که یک نحله مذهبی باشد، یک تشکیلات اجتماعی پیچیده است که هم کارکرد مذهبی، هم سیاسی و هم اقتصادی را دنبال می‌کند، اگرچه علی‌الظاهر تنها به کارکرد مذهبی خود اذعان دارد. این فرقه با توجه به تفکرات افرادی چون شیخ احمد احسائی و سید کاظم رشتی، مؤسس و مبدأ فرقه‌ی شیخیه و نیز فرقه‌ای منشعب شده از نحله‌ی بایه است. که از زمان قاجر تا کنون، در ایران و در برخی دیگر از نقاط جهان ریشه دوانیده است. بهائیان علی‌رغم برخی شعارهای آرمان‌گرایانه که مطرح می‌کنند؛ در عمل بسیار ناشیانه و سرکوب‌گرایانه عمل می‌کنند و همانند یک فرقه، تمام اعضاء در خدمت سرکردگان فرقه و تحت امر آنها هستند. فرقه بهائیت توسط میرزا حسینعلی نوری تأسیس و توسط عبدالبهاء و شوقی افندی توسعه یافته و ترمیم شد. به ادعای خود بهائیان آئینشان گسترده‌ترین آیین در جهان است و شعارشان تلاش برای کسب صلح جهانی و برقراری آرامش در دنیای انسانی است. بهائیت اگرچه از بستر اسلام و فقه شیعی منتسب به شیخیه برخاسته، اما آرا و اعتقاداتش بسیار بحث‌برانگیز، شرک‌آمیز و حتی منجرکننده می‌باشد و در یک تفاوت و تعارض صد و هشتاد درجه ای با فقه شیعی قرار دارد.

مرکز اصلی بهائیت در ایران، شهر شیراز می‌باشد و بهائیان از هر ترفندی برای تبلیغ فرقه خود در میان مردم عامی استفاده می‌کنند که به عنوان نمونه می‌توان به مواردی از قبیل مظلوم‌نمایی، ایجاد طرح دوستی با مسافرانی که برای دیدن به شهر شیراز می‌آیند، یافتن طعمه از میان جوانانی که مشلات خانوادگی آنها را از کانون خانواده خود دور کرده است، طرح روابط عاطفی دختر-پسری و ... می‌توان اشاره نمود.

کلمات کلیدی: فرقه، بهائیت، ایران، دین اسلام، مهدویت، عبدالبهاء، شیخیه

Contents

۱۱.....	مقدمه:
۱۳.....	بخش اول: کلیات و مفاهیم
۱۳.....	فصل اول: ادبیات (چارچوب) نظری
۱۳.....	تشریح و بیان مسأله
۱۷.....	اهمیت و ضرورت انجام پژوهش
۱۸.....	گزاره های پژوهش:
۲۴.....	فصل دوم:
۲۴.....	مفروضات اساسی، بیان الگوها و روش های تجزیه و تحلیل
۲۴.....	بررسی ادبیات نظری؛ الگوها و روش های بررسی:
۳۱.....	فصل سوم: تعاریف و مفاهیم
۳۱.....	تعریف دین :
۳۳.....	تعریف مذهب
۳۴.....	تعریف فرقه:
۳۷.....	برخی از وجوه مشترک فرقه های انحرافی
۳۷.....	جریان شناسی فرقه های انحرافی:
۳۸.....	۱- تعریف بهائیت:
۳۹.....	انحراف شناسی جریان های فکری در اندیشه ائمه معصومین(ع)
۳۹.....	۱- گمراهی معرفتی
۴۰.....	۲- هواپرستی
۴۱.....	۳- ایمان تقلیدی
۴۳.....	نقشه های استعماری برای ایجاد تفرقه در جوامع اسلامی
۴۳.....	۱- فرقه سازی
۴۳.....	۲- ایجاد درگیری فکری و عقیدتی

۳- فراهم کردن زمینه آشوب و درگیری فیزیکی ۴۳

۴- زمینه سازی برای اقدامات خشونت آمیز و تروریستی ۴۴

رابطه دین با فرهنگ: ۴۴

بخش دوم: ۴۵

تجزیه و تحلیل آماری و داده های تاریخی، اجتماعی و ... ۴۵

فصل اول: خروجیها ۴۵

۱- خروجی های دینی: مسلک شیخیه زمینه ساز بایبه ۴۵

۱-۱- شیخ احمد احسائی ۴۵

۲-۱- شیخیه کرمان و شیخیه تبریز ۴۸

۲- خروجی های سیاسی و کادر سازی فرقه در ابتدای شکل گیری ۵۳

۴- خروجی های فرهنگی و تبیین عوامل گرایش به فرقه های انحرافی: ۶۷

فصل دوم: پیامدها ۶۸

۱- پیامدهای دینی و فرهنگی و رهبران بهائی ۷۱

۲- پیامدهای اجتماعی و جغرافیای جمعیتی بهائیان ایران ۷۹

۳- پیامدهای سیاسی: ۸۳

فصل سوم: تأثیرات ۹۲

۳-۱- تأثیرات دینی در قالب تعالیم دوازده گانه بهائیت: ۹۲

۳-۲- تأثیرات دینی بر مبنای تعریف و تبیین برخی از احکام و اعتقادات بهائیان: ۹۲

۳-۳- تأثیرات فرهنگی-اجتماعی و طرح های تبلیغی بهائیت در شیراز: ۹۸

۱- نمودار تشکیلاتی بهائیان در شیراز و ایران: ۱۰۴

۲- طرح روحی و اجرای این طرح در شهر شیراز: ۱۰۵

۳- روش های تشکلاتی- تبلیغی بهائیت در شهر شیراز: ۱۰۷

- جلسه و نشست: ۱۰۸

- فشار روحی: ۱۰۸

- تبلیغ گروهی: ۱۰۸

- روش دام محبت و علاقه: ۱۰۹

-انطباق، جشنهای خود با اعیاد ملی ایرانیان: ۱۰۹

- ۱۰۹ - سوء استفاده از ضعف و رنج مردم:.....
- ۱۱۰ - ترس و ارباب:.....
- ۱۱۰ - سوء استفاده از جهل و ناآگاهی مسئولان:.....
- ۱۱۱ - جاذبه ی جنسی دختران بهائی و میهمانی های مختلط:.....
- ۱۱۱ - ترویج همجنس گرایی و حمایت از همجنس گرایان در شیراز و ایران:.....
- ۱۱۲ - اولویت دادن به فعالیتهای محلهای و تبلیغ روی همسایگان:.....
- ۱۱۲ - ارائه ی آمارهای دروغین در مورد جمعیت بهائیان.....
- ۱۱۳ - استفاده از اصول مثبت در سایر ادیان و بخصوص اسلام و تشیع:.....
- ۱۱۳ - استفاده از دروغ و فریب در کنار خرافه:.....
- ۱۱۳ - تبلیغ در میان افغانه مقیم شیراز و جلب آنان به فرقه:.....
- ۱۱۴ - موسیقی: ۱۱۴

- ۱۱۴-۳-۱ - بخشنامه ها و دستور العمل های بیت العدل.....
- ۱۱۶-۳-۲ - هیئت ها یا بازوان محافل.....
- ۱۱۸-۳-۳ - درس اجباری اخلاق.....
- ۱۱۸-۳-۴ - تفتیش عقاید.....

۱۱۹..... **بخش سوم:**

۱۱۹..... **ارائه راهکار و جمع بندی:**

۱۲۰..... **فصل اول: راهکارها و پیشنهادات**

- ۱-۱ - روش های برخورد ائمه معصومین(ع) با فرقه های انحرافی:.....
- ۱-۱-۱ - هدایت آفرینی و بصیرت افزایی.....
- ۱-۲-۱ - شناخت موضوع مورد بحث و گفت و گو.....
- ۱-۳-۱ - تفکر آفرینی و تصحیح اشتباهات.....
- ۱-۴-۱ - ایجاد محیط آرام برای بحث آزاد.....
- ۱-۵-۱ - رعایت اخلاق اسلامی و اصرار بر اصول دینی.....
- ۱-۶-۱ - وفاق و همگونی اجتماعی.....
- ۲-۱ - راهکارهای نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و مراجع اصلی در شهر شیراز:.....
- ۲-۱ - راهکارهای عام.....
- ۲-۲ - راهکارهای خاص.....

۱۳۰.....	۲-۳- راهکارهای عملی
۱۳۱.....	۱. تقویت مراکز دینی.....
۱۳۱.....	۲. تقویت فرهنگ و اقتصاد مردم.....
۱۳۱.....	۳. آموزش به دانشجویان در دانشگاه‌ها.....
۱۳۲.....	۴. برگزاری دوره‌های آشنایی با فرقه‌های ضاله.....
۱۳۲.....	۵. رصد کردن و خنثی‌سازی تبلیغات منفی این فرقه‌ها.....
۱۳۲.....	۶. دادن مجوز به موسساتی که می‌خواهند با این فرقه‌ها مقابله کنند.....
۱۳۲.....	۷. افزایش سطح آگاهی عمومی مردم.....
۱۳۳.....	۸. جلوگیری از انتشار کتب این فرقه‌ها و انتشار کتاب‌هایی برای روشنگری مردم.....
۱۳۳.....	۹. ارائه الگوهای مناسب دینی.....
۱۳۳.....	۱۰. برگزاری جلسات نقد و بررسی فرقه‌های انحرافی.....
۱۳۴.....	۱۱. تقویت تبلیغات رسانه‌ای.....
۱۳۴.....	۱۲. جلوگیری از بکارگیری علائم و نشانه‌های فرقه‌های ضاله در کشور.....
۱۳۴.....	۱۳. جلوگیری از گسترش موسیقی این فرقه‌ها.....
۱۳۵.....	۱۴. ارائه اسلام واقعی به مردم به ویژه جوانان.....
۱۳۵.....	۱۵. سعی و تلاش بیشتر نهادهای مسئول در کشور.....
۱۳۵.....	۲-۴- وظایف اختصاصی حوزه‌های علمیه در شهر شیراز.....
۱۳۵.....	۱- وظایف مربوط به بسترسازی.....
۱۳۶.....	۲- اقدامات ترویجی (ارتقای).....
۱۳۷.....	۳- اقدامات تعدیلی.....
۱۳۹.....	فصل دوم: جمع بندی و نتیجه گیری
۱۴۳.....	منابع :

مقدمه:

فرقه‌ی بهائیت بر اساس یک هدف ظاهری و یک هدف باطنی تشکیل شده است. هدف ظاهری بهائیت عبارت است جنگ با شرک و بت پرستی، ولی واقعیت بهائیت، چه از جهت فکری و چه عملی، این هدف را تأیید نمی‌کند، هدف باطنی و پنهان آنها، خدمت به فراماسونری و امپریالیسم جهانی است و این اصل، محور تمام تلاش‌های بهائیت از زمان ظهور تا به امروز است، و آن هدف ظاهری را فقط برای اغوا و گمراه کردن ساده لوحان و عوام الناس قرار داده‌اند.^۱

ایجاد ادیان و فرق ساختگی یکی از ترفندهای مرسوم دول استعمارگر برای به انحراف کشیدن جریان صحیح دین‌داری بوده است. در حقیقت هدف کلی این بوده که فرق دست‌ساز در نهایت جایگزین ادیان الهی شده و یا حداقل چهره‌ی ادیان الهی را مشوش سازند. در مقوله‌ی مهدویت، حدود یکصد و پنجاه سال پیش با کمک و هدایت استعمار انگلیس، گروه دست‌سازی با نام و عنوان بابیت و آیین بهایی در کشور ما شکل گرفت و طبق بررسی‌های به‌عمل آمده و اعلام محققان، جهت‌گیری کلی بهائیت جداسازی ملت ایران از مراجع تقلید (که در عقاید شیعه، نواب امام زمان - علیه‌السلام تلقی می‌شوند) و مشغول کردن آنان به مکتب ساخته‌ی بشر بود.^۲

بسیاری بر این باور هستند که علت ظهور بهائیت فقر و مشکلات اقتصادی بعد از ورشکستگی در جنگ‌های ایران و روس بود. شکست در جنگ‌های ایران و روس، شکاف عمیقی بین دولت و ملت به واسطه‌ی جداسازی روحانیت از دولت فتحعلی‌شاه ایجاد نمود.^۳ با جداسازی روحانیت و ملت از دولت، دربار تحت سیطره‌ی روس‌ها و انگلیس‌ها درآمد. اما ملت اقتدار خویش را حفظ نمود و با کشتن "گریبایدف"، نشان داد که ترس و واهمه‌ای از روس‌ها ندارد. از همین جا بود که روس‌ها به فکر شکستن اقتدار ملت افتادند. به تشخیص درست آنان، نقطه‌ی قوت ملت ایران پیروی از نایب امام زمان (عج) بود. از این رو به فکر فرقه‌سازی پیرامون اندیشه‌ی مهدویت افتادند.^۴

فرقه‌ی شیخیه، به علت غلبه‌ی روش اصولیین بر شیوه‌ی اجتهادی اخباریین در آغاز دوره‌ی قاجار در حوزه‌های علمیه شکل گرفت. شیخیه‌ی اخباری مسلک، برای عقب نماندن در داشتن پاسخ

^۱. فیاضیان، محمد، فرقه‌ای به نام بهائیت. تهران: نشر محسنین، ۱۳۸۵، ص ۲۲

^۲. شهبازی، عبدالله، فصلنامه تاریخ معاصر ایران، شماره ۲۷، سال هفتم، ۱۳۸۲، ص ۱۳۸

^۳. نصر، تقی؛ ایران در برخورد با استعمارگران، تهران: شرکت مؤلفان و مترجمان ایران، ۱۳۶۳، ص ۳۹۰

^۴. شهبازی، عبدالله، فصلنامه تاریخ معاصر ایران، ص ۱۴۴

برای مسائل جدید، به خیالات متوسل شدند و طرح ایجاد ارتباط با معصومین در خواب و رویا و غیره را مطرح نمودند. این شیوه راه را برای ادعاهای اتصال به معصومین باز نمود. به این ترتیب در این دوره، سیدعلی محمد باب خود را باب امام زمان (ع) قلمداد کرد. پس از این ادعا پیروان او به- طور کلی دین را منسوخ اعلام نمودند. در ادامه سیدعلی محمد باب دستگیر شد، اما وی در زندان شروع به تدوین کتاب بیان نمود و ادعای پیغمبری کرد. ادعای الهیت او به بعد از این ادعا باز می- گردد که نام خویش را با استناد به حروف ابجد معادل رب اعلی توجیه نمود. بعد از سیدعلی محمد، جانشینانش به دو فرقه‌ی ازلیه و بهائیه تقسیم شدند. ازلیه بیشتر تابع احکام و دستورات باب بودند اما بهائیان به رهبری حسین علی نوری کتاب جدید نوشتند و دین جدید ساختند. دینی که با الهام از تمدن روز اروپا احکامی ساخت که بتواند افراد بیشتری را به خود جلب کند.^۱

پاسخ امام خمینی (ره) به رونالد ریگان (رئیس جمهور وقت آمریکا) در مورد بهائیان:

« نمی دانم این که در بعضی رادیوها پخش کردند صحبت رئیس جمهور آمریکا را ملاحظه کردید؟ که ایشان از همه دنیا استمداد کردند برای این که این بهایی‌هایی که در ایران هستند و مظلومند و جاسوس هم نیستند و به جز مراسم مذهبی به کار دیگر اشتغال ندارند و ایران برای همین که این‌ها مراسم مذهبی‌شان را به جای می آورند. اگر ایشان (ریگان) این مسائل را نمی گفت، خوب گاهی اذهان ساده احتمال می دادند که خوب این‌ها هم یک مردمی هستند که ولو اعتقاداتشان فاسد است، لکن مشغول کار خودشان هستند... آقای ریگان می گوید که این بهایی‌ها، بیچاره‌ها مردم آرامی، ساکتی مشغول عبادت خودشان هستند... اگر این‌ها جاسوس نیستند شما صدایتان در نمی آمد. شما برای خاطر این که این‌ها یک دسته‌ای هستند که به نفع شما هستند (اعتراض کردید) ... آمریکا را می شناسیم که انسان دوستی اش گل نکرده که حالا برای خاطر ۲۲ نفر بهایی که در ایران به قول خودشان گرفتار شدند، برای انسان دوستی یک وقت فریاد کرده و به همه عالم متشبث شده است که به فریاد این‌ها برسید. مردم شما را می شناسند... اگر دلیلی ما نداشتیم به این که این‌ها جاسوس آمریکا هستند... طرفداری ریگان از آن‌ها... کافی بود. بهائی‌ها یک مذهب نیستند، یک حزب هستند، یک حزبی که در سابق انگلستان پشتیبانی آن‌ها را می کرد و حالا هم آمریکا دارد پشتیبانی می کند. این‌ها هم جاسوسند مثل آن‌ها... مسأله این است که طرفدار این‌ها شما آقای ریگان هستید.»^۲

^۱. زاهد زاهدانی سعید و با همکاری محمدعلی اسلامی، بهائیت در ایران، تهران، نشر مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۰، ص

^۲. حضرت امام خمینی (ره)، صحیفه نور، ج ۱۷، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۵، صص ۲۶۶ و ۲۶۷

بخش اول: کلیات و مفاهیم

فصل اول: ادبیات (چارچوب) نظری

تشریح و بیان مسأله

دین در سه سطح و درجه یک (تصویر متنی)، دو (تصویر علماء دینی) و سه (اشکال عینی و تحقق یافته در قالب فرهنگ) قابل بررسی است؛ رسانه به عنوان یک وسیله‌ی فرهنگ‌ساز و مخاطب محور با اکثریت مخاطب عام، تلاش می‌کند عناصر فرهنگی را در یک جامعه تقویت و فرهنگ را در آن جامعه نهادینه نماید. بر همین مبنا رسانه، بیش‌تر با دین درجه‌ی سه سروکار دارد و البته نمی‌تواند دین درجه‌ی یک و دو را نیز نادیده بگیرد. این‌که اصولاً دین تا چه اندازه می‌تواند برای امر تبلیغ در حوزه‌ی رسانه پیش برود و رسانه را با تمام کارکردهای چندگانه‌اش به خدمت بگیرد، منوط به این پیش شرط است که اصالت را به دین داده و رسانه را صرفاً ابزاری برای انتقال و تبلیغ مفاهیم و پیام‌های دینی تلقی کنیم؛ و نیز میان رسانه‌های سنتی و مدرن و کارویژه‌هایشان تمایز و تفاوت قائل شویم. هم‌چنین رسانه‌ها نیز به این باور رسیده‌اند که حیاتشان به توجه و اقبال مردم (مخاطبان) وابسته است و مردم نیز به توجه و اقبال معنویت و دین (امیدی ماورایی) نیازمند هستند؛ پس رسانه‌ها تلاش می‌کنند که این امید را حتی اگر هم سراب‌گونه، برای مخاطبان‌شان مهیا کنند.

در دین و شریعت اسلام، رسانه‌ی دینی که برای تبلیغ دین به کار می‌رود، پاک و مطهر است؛ پیامبر خدا (ص) و ائمه (ع) رسانه هستند، و این رسانه وسیله‌ای برای رسیدن به سعادت و لقاء الله تلقی می‌شود. پیامبر خدا (ص) رسانه است، رسول خدا است، و اگر خدا از این رسانه گرفته شود، ماهیتش را از دست می‌دهد. دینی که در رسانه متوقف شود، مخدر توده‌ها می‌شود، تأثیر خودش را از دست می‌دهد و دین رسانه‌ای باقی می‌ماند.

امام خمینی (ره) تبلیغات دینی را شناساندن خوبی‌ها و تشویق به انجام آن و ترسیم بدی‌ها و نشان دادن راه گریز و منع از آن دانسته و از اصول بسیار مهم دین اسلام تلقی کرده‌اند؛ استاد شهید

مرتضی مطهری نیز، مقام تبلیغ اسلام را به عنوان رساننده‌ی پیام اسلام به عموم مردم و البته معرفی و شناساندن اسلام به صورت یک مکتب، در حد و اندازه‌ی مقام مرجعیت و مجتهد دینی می‌داند.

انسان همواره در تلاش برای دستیابی به سعادت دنیوی و اخروی و تکمیل بعد معنوی خود می‌باشد. بنابراین همواره نیازمند یک الگو و برنامه برای رسیدن به هدف خود می‌باشد. در این سیر تحول و تکامل، آنچه که تحت عنوان برنامه و الگو برای سیر معنوی و تکامل روحانی انسان مد نظر می‌باشد در اصطلاح دین خوانده می‌شود؛ پس، انسان، در میان برنامه‌هی متنوعی که در قالب ادیان و فرقه‌های مختلف، بر او عرضه می‌شود، سعی می‌کند تا ایده‌آل‌ترین را برگزیند.

بنابراین، چرایی تبلیغ دین، هم از همین مفهوم استنباط می‌شود که اولاً دین تلاش می‌کند تا تابعین خود را به‌روز و وفادار نگه دارد و ثانیاً خود را بر جویندگان حقیقت و ایده‌آله‌های معنوی عرضه می‌نماید تا بتواند بر خیل پیروان و تابعین خود بیافزاید؛ چرا که اعتقاد دارد برنامه‌های کاملی را ارائه کرده است و پیروی از این برنامه‌ها و الگوها می‌تواند پیروان و تابعین را به بالاترین حد کمال انسانی برساند. پس دین تلاش می‌کند تا با تبلیغ تا جایی که می‌تواند؛ پیروان بیش‌تری را جذب و تابعین بیش‌تری را به سعادت و کمال برساند.

در دین اسلام که خود را کامل‌ترین دین و البته تکمیل و تأیید کننده‌ی ادیان پیشین خود می‌داند، ادعا می‌شود که در دین هیچ اجباری نیست؛ اما به پیوست بر این مهم تأکید دارد که راه ضلالت و گمراهی هم از راه سعادت و نیک‌بختی مشخص و تفکیک شده است و اگر کسی به راه دین و حقیقت بیاید، قطعاً سعادت‌مند خواهد شد: سوره بقره: آیه ۱۲۹! بنابراین، دین اسلام بر این اعتقاد است که تبلیغ دین و راه درست و نیک‌بختی، برای این است که خداوند می‌خواهد بهانه را از انسان بگیرد و البته آشنایی و آگاهی پیرامون ادیان مختلف و تحقیق و حقیقت‌یابی، باعث خواهد شد که انسان، از میان ادیان مختلف، انتخابی آگاهانه داشته باشد و بهترین آن‌ها را انتخاب نماید.

بر مبنای ضرورت و چرایی تبلیغ دین، می‌توان انتخاب بهترین دین را با توجه به معیارهای ملاک‌های زیر در نظر گرفت:

آینده‌نگری و داشتن ایده‌آل‌ها و الگوهای برای ساختن مدینه‌ی فاضله و رسیدن به حقیقت واحد و زیبای کل داشتن کارایی برای زندگی امروز به روز بودن، در عین عدم خلل و یا تغییر در اصل و ریشه؛ یعنی، بتواند خودش را با شرایط و وضعیت حال فرد، اجتماع، تکنولوژی و پیشرفت‌های

طبیعی و انسانی، تطابق دهد، بدون این که حتی کوچک‌ترین ضعف، تغییر و نقصانی در اصل و ماهیت آن بوجود آید.

مبتنی بر عقلانیت: نتوان با برهان‌های عقلی و منطق‌های انسانی، بر مفاهیم و آموزه‌های آن خدشه‌ای وارد آورد و یا در اصول اعتقادی آن، شک و تردیدی ایجاد نمود.

جامعیت: برای تمام ابعاد زندگی انسان، برنامه‌ریزی داشته باشد و هدف تعیین کرده باشد و یا به عبارتی، مفهوم بخشی و هدف‌دار کردن زندگی دنیوی و اخروی تابعین خود (کمال انسانی): به‌عنوان نمونه، تعریف و تبیین مفهوم آخرت و سعادت اخروی در میان مسلمانان در دین اسلام؛ داشتن برنامه‌ی غذایی و اصولاً هر برنامه‌ی متنوع دیگری برای تعیین و تبیین سبک زندگی اسلامی که در دین اسلام وجود دارد و ... برای سلامتی جسم و روان انسان در این دنیا. داشتن سمبل، نشانه و نمادهایی مشخص برای حفظ انسجام و وحدت بخشی به تابعین خود داینامیک و پویا: رابطه‌ی دوطرفه میان دین و تابع و خدا و مخلوق برقرار باشد. رسانه‌هایی مطمئن، ایمن و در دسترس برای ارسال پیغام خود به تابعینش داشته باشد. یعنی بتواند اطمینان و اعتماد تابعین خود را جلب نماید. یک دین ایده‌آل، بایستی در میان الگوهایی که به تابعین خودش معرفی می‌کند، دارای یک الگو و نمونه‌ی واحد و یک مرکزیت مشاهده‌پذیر باشد. به‌عنوان نمونه، در دین اسلام، خداوند در مرکز قرار دارد و مؤمنان، خداوند را با نشانه‌ها و آثارش درک می‌کنند. آسان‌گیری: عدالت در وجوب انجام فرایض دینی بر تابعین با توجه به شرایط زمانی، مکانی، جسمی، روحی و ...؛ به‌عنوان نمونه، در شریعت اسلام، وجوب انجام فریضه‌های مانند نماز، روزه و ... در شرایطی خاص، بر برخی از مسلمانان برداشته می‌شود. مثلاً کسی که بیماری حادی دارد و امکان دارد روزه به بدن او ضرر برساند، با تشخیص پزشک، می‌تواند روزه واجب را نگیرد و قضای آن را در وقت دیگری بجای بیاورد.

اعتدال: توجه به هر دو جنبه‌ی فردی و اجتماعی زندگی انسان، عدالت در توانایی، جنسیت، سن و سال، نژاد، قوانین و مقررات دینی و ... : همه‌ی انسان‌ها مقام مادی یکسانی دارند و زشتی و زیبایی مادی در دین مطلوب وجود ندارد ولی از نظر معنوی، معیار عدالت در درجه‌بندی و اعتبار بخشی به انسان‌ها، می‌تواند مواردی مانند تقوای درونی، نیت، اخلاقیات، انسانیت، صداقت، انصاف، عادل و عاقل بودن و ... باشد. از طرف دیگر در یک دین مطلوب، قوانین و مقررات دینی، به‌طور یکسان برای همه‌ی تابعین و فارغ از نژاد و ... اعمال و اجرا می‌شود. هم‌چنین، عدالت در جنسیت و توانایی به این معناست که از هر کسی و شخصی با توجه به توانایی‌های او انتظار می‌رود و حتی در انجام فرایض دینی با توجه به تفاوت در ویژگی‌های روحی و جنسیتی زن و مرد، بین آن‌ها تفاوت و تمایز می‌گذارد و عدالت در این مورد نیز رعایت می‌شود.

بی ارزشی طبقه‌بندی اجتماعی و با یک دید و نگاه به تمام انسان‌ها نگرستن، بدون هیچ پیش‌قضاوتی در رابطه با ایشان. شجاعت در عرضه‌ی خود و نترسیدن از نقد: دینی که ادعای کامل بودن را دارد، هیچ‌گاه از قرار گرفتن در معرض نقد و احیاناً مقایسه‌ی با سایر ادیان، ترسی ندارد و شجاعانه، این نقد و قیاس را می‌پذیرد. در میان ادیان مختلف، اگرچه دین‌های بسیاری ادعای کامل بودن داشته‌اند، اما تنها دین اسلام است که خود را بر سایر ادیان و مؤمنانشان برای نقد و قیاس عرضه داشته است. در دین اسلام، قرآن به عنوان کتاب مقدس، بعد از سال‌ها که از نزول و ارسال آن بر پیامبر اسلام (ص)، می‌گذرد، کوچک‌ترین تغییر و تحریفی نداشته و امروزه حتی بر یک پسر بچه یا دختر بچه‌ی سه ساله از تابعین خود هم عرضه می‌شود و او می‌تواند مفاهیم و آموزه‌های قرآنی را بخواند. اما در بسیاری از فرق و ادیان، کتاب‌های مقدس ایشان، در طول زمان و با رشد عقلی تابعینشان، مشمول تغییر و تحریف شده است.

در این میان، فرقه‌ها و نحله‌های مختلفی هستند که با ادعای دینی بودن مضمین و مفاهیم خود، سعی در ارتباط‌گیری با مخاطبان و به تبع آن، بالا بردن تعداد پیروان خود دارند. اگرچه اغلب، تلاش‌های این فرقه‌ها و نحله‌ها، به واسطه‌ی عدم کارآیی لازم و کمبود ایده‌آل‌های برآورنده‌ی یک دین ایده‌آل، از محبوبیت برخوردار نشده ولی باز هم موفق به جذب حداقلی از عوام الناس برای پیروزی از خود می‌شوند. که حتی این حداقل‌های انسانی از تعداد نفوس بشر که به بیراهه می‌روند، نیز مهم و قابل توجه ویژه است که راه‌کارهایی ارائه شود تا جلوی این ضلالت‌ها گرفته شود.

در ایران همواره فرقه‌ها و نحله‌های انحرافی مختلفی، تلاش داشته‌اند تا نظم و سیستم ایده‌آل مذهب در جامعه‌ی ایرانی را برهم بزنند. و متأسفانه در این میان، تلاش دشمنان ایران از گذشته تا کنونف این زمینه را فرصتی و موقعیتی برای وارد آوردن فشار بر ملت و حکومت در ایران تلقی کرده و به تقویت و نسج این‌گونه فرقه‌ها و نحله‌ها کوشیده‌اند که این خود جای تامل و تفکر دارد.

اما برای برون رفت از این معضل و خنثی کردن اثر این‌گونه فرقه‌ها و نحله‌ها، در ابتدا بایستی این فرقه‌ها و نحله‌ها را خوب شناخت و دانست که آن‌ها چه می‌گویند؛ سپس برای تبیین و ارائه‌ی راه-کارهای مقابله‌ای با آن‌ها، بایستی به شگردهای ارتباط‌گیری و تبلیغاتی آن‌ها برای جذب مخاطب و تابع و پیرو و ... پی‌برد؛ تا در نهایت توانست با تجزیه و تحلیل این فرقه‌ها، اقدامات لازم هم برای مبارزه با آن‌ها و هم پیشگیری تبلیغی علیه آن‌ها در سطح جامعه را در پی گرفت، تا این‌که شهروندان و ملت چه در سطح عوام و چه در سطح خواص، آگاه شده و با شناختی که از این فرقه‌های ضاله پیدا می‌کنند، در دام آن‌ها نیافتند.

در میان فرقه‌های ضاله و نحله‌های مطرح در سال‌های اخیر و در تاریخ معاصر ایران، نام فرقه‌های ضاله‌ای مانند شیخیه، بابیه و بهائیت نام‌هایی آشنا به نظر می‌رسند. این فرقه‌ها که منشعب از یکدیگر بوده و سعی در تحریف و تغییر مسیر حقانیت دینی داشته‌اند، همواره در شگردهای تبلیغی و عملیاتی خود بسیار موفق عمل کرده و علیرغم آموزه‌های فرقه‌ای خود، وارد سیاست و ضدیت با نظام جمهوری اسلامی شده و در جهت تضعیف توانمندی و وحدت ملی کشور همت گمارده‌اند. با توجه به اهمیت این موضوع و تبیین و تعریف یک خط مشی و راهنمای کاربردی برای تحلیل فرقه-ی ضاله‌ی بهائیت و تحلیل شگردهای تبلیغاتی آن‌ها برای جذب طعمه‌هایشان، لازم دیده شد تا پایان نامه‌ای در این باب طرح و به سرانجام برسد.

بهائیت یک جریان ادامه‌دار و یک واقعیت اجتماعی است. و البته بایستی بسترهایش را مورد کنکاش قرار داد؛ بستر فکری و اعتقادی، سیاسی و ... در این میان بسیار جلب توجه می‌نماید. فرار از خودکامگی شاهان و تلاش برای تحمل رنج و محنت، مردمان را به سمت عرفان‌های کاذب سوق می‌داد؛ صوفیه و شیخیه در این میان تا توانستند مرید جذب کردند؛ شکل‌گیری بهائیه که ریشه در بابیه و شیخیه داشت، در برهه‌ای از تاریخ ایران اتفاق افتاد که شاهان قاجار کشور را به مزایده گذاشته بودند و مردم در فقر و جهل و بی‌سوادی به سر می‌بردند. تشکیک در برخی اصول دین و اعتقادات مذهبی مانند ظهور ولی عصر (عج) و بیان مفاهیمی همچون رکن رابع، تمایل مردم برای رؤیت منجی و فرار از رنج و محنتی را که دچارش بودند صدچندان کرد. در این پژوهش تلاش داریم به بررسی چگونگی شکل‌گیری فرقه‌ی ضاله‌ی بهائیت و نقد آرا و نظریات این جریان بپردازیم.

اهمیت و ضرورت انجام پژوهش

تبیین و نگارش این پایان نامه می‌تواند در بیان چگونگی انحرافات فکری و دینی و نیز نحوه‌ی سوء استفاده‌ی نا اهلان از آموزه‌های دینی کارگشا بوده و یک سیر و روال را برای شکل‌گیری یک فرقه از درون یک اعتقاد مذهبی بیان دارد. همچنین در این پایان نامه، با بیان ایرادات وارده به فرقه ضاله بهائیت و شگردهای تبلیغاتی اعضاء این فرقه، می‌تواند راه‌کارهایی برای جلوگیری از اجرایی شدن طرح‌های شیطانی و جذب نیروی این فرقه و اثرات مخرب آن در حوزه‌ی اجتماعی ایران پیشنهاد دهد. و متعاقب آن این پژوهش می‌تواند یک خط سیر پژوهشی مشخص را برای بررسی فرق اسلامی و حتی چگونگی تکثیر جهانی آن‌ها ترسیم نماید.

فرقه ضاله‌ی بهائیت پیش از آن‌که نحله‌ای مذهبی باشد، تشکیلات اجتماعی پیچیده‌ای است که هم کارکرد مذهبی، هم سیاسی و هم اقتصادی را دنبال می‌کند. اگرچه علی‌الظاهر تنها به کارکرد مذهبی خود اذعان دارد؛ این فرقه ضاله با توجه به تفکرات افرادی مانند شیخ احمد احسائی و سید کاظم رشتی، مؤسس و مبدا فرقه شیخیه و نیز فرقه‌ای منشعب شده از نحله باییه است که از زمان قاجار تاکنون، از شهر شیراز شروع و در ایران و در برخی دیگر از نقاط جهان ریشه دوانیده است. بهائیان علی‌رغم برخی شعارهای آرمان‌گرایانه که مطرح می‌کنند، در عمل بسیار ناشیانه عمل کرده و همانند یک فرقه، تمام اعضاء در خدمت سرکردگان نحله و تحت امر آنها هستند.

فرقه بهائیت توسط میرزا حسین علی نوری تأسیس و توسط عبدالبهاء و شوقی افندی توسعه و ترمیم یافت. به ادعای خود بهائیان، آئین آن‌ها گسترده‌ترین آیین در جهان بوده و شعارشان تلاش برای کسب صلح جهانی و برقراری آرامش در دنیای انسانی است. بهائیت اگرچه از بستر اسلام و فقه شیعی منتسب به شیخیه برخواسته، اما آراء و اعتقاداتش بسیار بحث‌برانگیز، شرک‌آمیز می‌باشد و در تفاوت و تعارضی یکصد و هشتاد درجه‌ای با فقه شیعی قرار دارد.

شیراز به‌عنوان زادگاه علی محمد شیرازی، بسیار مورد توجه بهائیت بوده و این شهر یکی از ارکان اصلی تبلیغاتی این فرقه را تشکیل می‌دهد. لذا تحقیق حاضر به بررسی چالش‌های تبلیغی فرقه ضاله بهائیت در شهر شیراز با تأکید بر تاریخچه عقاید، آراء و شگردهای تبلیغی این فرقه در شهر شیراز پرداخته و درصدد است راهکارها و پیشنهاداتی را بر اساس تجزیه و تحلیل داده‌های آماری و آورده‌های توصیفی برای برون رفت از این نوع چالش‌ها ارائه نماید.

در مجموع در این پایان‌نامه تلاش شده است که نقص سایر پژوهش‌ها جبران شده و حتی المقدور از منابع دسته اول مربوط به خود بهائیت و شیخیه بهره گرفته شود.

گزاره‌های پژوهش:

- سؤال‌ها:

اصلی: چالش‌های تبلیغی فرقه ضاله بهائیت در شهر شیراز با تأکید بر تاریخچه عقاید، آراء و شگردهای تبلیغی این فرقه چه می‌باشند؟

فرعی:

الف - چالش‌های تبلیغی فرقه بهائیت با تأکید بر آراء و عقاید این فرقه در شهر شیراز چیست؟

ب- چالش‌های تبلیغی ضاله بهائیت با تأکید بر شگردهای تبلیغی این فرقه در شهر شیراز چیست؟

- فرضیه‌ها: فرقه ضاله بهائیت در شهر شیراز، با استفاده از شگردهای تبلیغی خود، به صورت مستقیم و غیر مستقیم، افراد جامعه، خصوصاً مخاطبان جوان خود را به سمت بی‌هویتی دینی- فرهنگی و بی‌اخلاقی و در نتیجه کاهش امنیت دینی، فرهنگی و سیاسی و به‌طور کل امنیت اجتماعی، سوق می‌دهد.

اهداف اساسی از انجام پژوهش:

- بررسی ماهیت و نحوه‌ی شکل‌گیری فرقه‌ی بهائیت
- بررسی افکار و عقاید فرقه‌ی ضاله‌ی بهائیت
- اثبات ضاله بودن فرقه‌ی بهائیت.
- بررسی دلایل گرایش و یا عدم گرایش درکنار کنش و واکنش دینی، سیاسی و فرهنگی جوانان به فرقه ضاله بهائیت
- بررسی نحوه‌ی تأثیرگذاری عقاید، آراء و شگردهای تبلیغی فرقه ضاله بهائیت بر امنیت دینی- اخلاقی و اخلاق‌مداری دینی و فرهنگی جوانان و راه‌های مقابله با آن.
- ارائه راه کارهای لازم برای کاهش تأثیرات مخرب شگردهای تبلیغی فرقه ضاله بهائیت بر امنیت دینی، سیاسی و فرهنگی مردم به خصوص جوانان در شهر شیراز و به طور کلی ایران

- پیش فرض‌های پژوهش:

پدیده، در یک برهه از زمان اتفاق می‌افتد و مسبوق به هیچ سابقه‌ای نیست. اما یک جریان، دنباله- دار و ادامه‌دار است. مذهب و انتشار آن یک جریان است و در هنگام شکل‌گیری آن یک پدیده محسوب می‌شود؛ مثلاً اسلام هم یک پدیده و هم یک جریان است. اما فرقه‌های ضاله مانند بهائیت یک جریان ضد اجتماعی است که هر لحظه ممکن است ساختار اجتماعی و هنجارهای جامعه را

مورد تعدی و تجاوز قرار دهد. بهائیت با انتصاب خود به اسلام، از مفاهیم اسلامی سوء استفاده کرده و با جذب افراد و مخاطبان به درون خود، چهره‌ی ضد اسلامی و تفکر منحط خود را رو می‌کند؛ البته بهائیت تلاش دارد تحت عنوان تعالیم متعالی (دوازده گانه) خود ظاهری مدنی به تعالیمش بدهد که اتفاقاً مفاهیم مقدسه‌اش با هیچ یک از این تعالیم هم‌خوانی ندارد.

مفروضات:

الف- بهائیت فرقه‌ای ضاله و ریشه در نحله‌های شیخیه و بابیه دارد.

ب- بهائیت بیش‌تر از آن‌که یک فرقه‌ی مذهبی باشد، یک نحله با شبکه و ساختار تشکیلاتی قوی می‌باشد.

ج- بهائیت فرقه‌ای منحرف و دست‌نشانده توسط استعمارگران است که برای منحرف کردن تفکر انتظار منجی‌تشیع طراحی و شکل گرفته است.

- نوآوری پژوهش:

این پایان‌نامه از آن‌جایی که عقاید و آراء بهائیان را حتی المقدور از منابع اصلی و همراه با نقد و نظر بیان می‌کند؛ درجای خود از نوآوری و ابتکار برخوردار است.

- روش انجام و روش گردآوری اطلاعات پژوهش:

این پایان‌نامه به روش توصیفی-تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه‌ای نگارش یافته است.

که بر اساس مطالعات کتابخانه‌ای، فیش‌برداری اطلاعات گردآوری شده است.

- ضرورت این انتخاب و انجام تحقیق:

با توجه به این‌که امروزه با توجه به گسترش وسایل ارتباط جمعی و به‌نوعی استفاده‌ی فرقه‌های انحرافی از ابزارهای جدید تبلیغاتی برای گسترش فرقه خود، دیگر نمی‌توان تکنولوژی را نادیده گرفت و نیز کنترل و محدود کردن آن کار چندان خوش‌آیند و نتیجه‌بخشی نیست، لاجرم بایستی با رصد کارکرد و ماهیت شگردهای تبلیغاتی هر یک از فرقه‌های منحرف، که مطالعه موردی این تحقیق فرقه ضاله بهائیت است، به ارائه راهبردهای علمی و منسجم برای مقابله با ساختارشکنی این فرقه‌های انحرافی پرداخته و با تبیین و روشننگری جامعه علمی، راه کارهای مناسب و درخور به متولیان مذهبی و فرهنگی کشور ارائه شود تا در سیاست‌گذاری‌های آتی و نیز

برنامه‌ریزی‌های آینده با لحاظ نتایج این‌گونه پژوهش‌ها، تدابیر لازم در محدوده اجتماع واقعی، جوانان، محیط‌های آموزشی و آکادمیک دانشگاهی و ... اتخاذ شود.

- پیشنهاد تحقیق:

در زمینه‌ی فرقه‌ی ضالیه‌ی بهائیت، پژوهش‌های بسیاری انجام پذیرفته است، مانند کتاب «تاریخ جامع بهائیت» نوشته‌ی اندیشمند فرهیخته جناب آقای افراسیابی؛ و یا کتاب در خور توجه «بهائیت در ایران»، نوشته‌ی جناب دکتر زاهد زاهدانی و همکاری جناب محمدعلی اسلامی در نگارش این کتاب؛ می‌تواند بسیار ارزشمند و در شناخت چهره‌ی منافقانه‌ی این فرقه، بسیار کارگشا باشد؛ و نیز کتاب‌های دیگری مانند کتاب «بابی‌گری و بهائی‌گری» نوشته‌ی آقای اشتهاردی، و یا مجموعه‌ی کتاب‌های «نیمه‌ی پنهان» چاپ شده توسط انتشارات کیهان، که سه جلد آن به بررسی فرقه‌ی ضالیه‌ی بهائیت اختصاص یافته است؛ جمله‌ی این کتاب‌ها جای صحبت و تقدیر فراوان دارد؛ اما آنچه که در این‌گونه طرح‌های پژوهشی و مکتوب، آنچنان که باید و شاید، دیده نشده، بحث نقد ارا و آثار بهائیت است؛ و این کتاب‌ها اغلب تلاش داشته‌اند سیر تاریخی این فرقه را بررسی و از نظر بگذرانند؛

۱- بهائیت در ایران، به قلم دکتر سید سعید زاهد زاهدانی و با همکاری محمدعلی

اسلامی، نشر مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۰.

هدف این کتاب بررسی چند و چون جنبش بهائیت به عنوان یک جنبش مذهبی از آغاز تا امروز است و به این مقوله می‌پردازد که فرقه‌های شیخیه، بابیه، ازلیه و بهائیه (که همه را تحت عنوان بهایی‌گری در ایران خلاصه کرده) کی، چرا و چگونه یا توسط چه کسانی به وجود آمده‌اند، دیدگاه‌ها و اعتقاداتشان چیست و در مقابل حوادث مختلف ایران چگونه موضع‌گیری کرده‌اند. این تحقیق به بهائیت از زاویه جامعه‌شناسی و سیاسی می‌نگرد و نحوه تعامل آن را با اقتدار ملی مورد توجه قرار می‌دهد.

کل کتاب در سه بهره، هفت فصل و یک نتیجه‌گیری ارائه شده. برخی از سرفصل‌های قابل ذکر کتاب از این قرارند: قدرت‌های خارجی و نقش آنان در پیدایش و گسترش بهایی‌گری، زمینه اجتماعی پیروان و توزیع کنندگان بابیه، زمینه انقلاب مشروطه و نقش بایبان در آن، موضع بهائیان نسبت به انقلاب و نحوه تعامل جمهوری اسلامی با بهائیان و پاره‌ای از دلایل مبنی بر امی نبودن سید علی محمد باب و... این کتاب با ۳۲۲ صفحه به بازار نشر آمده است.

۲- بابی‌گری و بهایی‌گری، نوشته محمدمحمدی اشتهاردی، کتاب آشنا، بهار ۱۳۷۹.

این کتاب در رابطه با امام زمان نوشته شده از این نظر که از آغاز غیبت آن حضرت تاکنون به طور مکرر افرادی گمراه ادعای مهدویت و بابت کرده اند و بازیچه دست استعمارگران شده اند تا بلکه بتوانند از این راه در میان شیعیان و شیفتگان امام عصر تفرقه و پراکندگی ایجاد کنند. کتاب در حقیقت به آگاهی‌بخشی و افشاگری پرداخته تا موجب بیداری همه اقشار جامعه شود این تحقیق در پنج فصل ارائه شده است:

۱. مدعیان دروغین مهدویت و بابت و انگیزه آن‌ها.
۲. بنیان‌گذاران بابی‌گری و بهایی‌گری دست‌نشانندگان استعمار و دستیاران آن‌ها.
۳. نقش استعمار و دست‌های پنهان و آشکار آن در پیدایش بابی‌گری و بهایی‌گری و تداوم آن به طور مرموز و گسترده و موضع‌گیری ایت الله بروجردی و علما در برابر آن‌ها.
۴. ادعاهای گوناگون و متضاد باب و بها و کتاب‌های آن‌ها دلیلی آشکار بر بطلان آن‌ها.
۵. اصول و فروع احکام آنان دلیل دیگری بر پوچی ادعاهای آن‌ها.

۳- نیمه پنهان یا سایه شوم. مهناز رئوفی، انتشارات کیهان، چاپ اول ۱۳۸۵

جریان‌شناسی تاریخ معاصر و یا بررسی و تجزیه و تحلیل آنچه بر گذشته جامعه مسلمان ایران رفته است می‌تواند ابزاری مؤثر برای شناخت نسل حاضر به ویژه نسل‌های آینده از تاریخ این مرز و بوم باشد. دفتر پژوهش‌های مؤسسه کیهان تاکنون با سلسله کتاب‌های پژوهش نیمه پنهان به بررسی زوایای تاریک و روشن گوشه‌های از تاریخ معاصر پرداخته است.

کتاب سایه شوم، خاطرات یک زن بهایی بازگشته به اسلام از جمله این کتاب‌هاست. نویسنده در این کتاب علت مسلمان شدن خود را به وضوح شرح می‌دهد و با قلمی روان و مؤثر از ماجراهای همزیستی با بهاییان می‌گوید. رفتار و مناسک آن‌ها را به نقد می‌کشد و درباره‌ی سلطه‌جویی آن‌ها قلم می‌زند. موضوع جاسوس‌پروری و مراقبت تشکیلاتی از یکدیگر و این که بهاییان تا چه اندازه از هم ترس دارند و نسبت به هم بی‌اعتمادند مورد موشکافی و دقت نظر نویسنده قرار می‌گیرد. شیوع دروغ و آلودگی در میان سران بهایی کوچ و زندگی اجباری، چگونگی انتخاب همسر و یا جدایی از او از جمله مواردی است که نویسنده به آن‌ها اشاره دارد و رفتار تشکیلاتی را در شکل‌گیری آن‌ها مؤثر می‌داند. طرح روایت‌گونه مسائل تاریخ معاصر ایران و گریز از زیاده‌گویی و اطناب، یکی از ویژگی‌های کتاب است. فضاسازی‌های معمولی کار را تا حدودی داستانی کرده است. نویسنده در ابتدای کتاب به این نکته اشاره می‌کند که «خاطرات زندگی‌ام را بی‌کم و کاست با همه‌ی

فراز و نشیب‌های آن به رشته تحریر درآوردم باشد که فریب‌خوردگان را به خود آورد و برایشان قوت قلبی شوم تا صدای آخرین دین خدا را به گوش جان بشنوند». این کتاب در ۳۲۰ صفحه عرضه شده است.